

Mons. Štefan Sečka
Homília na Zelený štvrtok – 13.4.2017

Drahí bratia kňazi, diakoni, zasvätené osoby i všetci ostatní bratia a sestry!

Tento deň prežívame v posvätnom ovzduší Jubilejného roku svätého Martina, patróna našej Spišskej diecézy. Nech svetlo jeho žiarivého príkladu a jeho mocné orodovanie ovplyvní aj túto našu dnešnú slávnosť vďaky za dar kňazstva. Všetci dobre vieme, že svätých si najlepšie uctieваме, keď sa usilujeme nasledovať ich príklad svätosti. Celá diecéza si preto vytýčila za hlavný duchovný program Jubilejného roku práve upevniť a obnoviť úsilie o kresťanskú svätosť. Tento duchovný program sa navýsost' dotýka nás kňazov. V tejto súvislosti sa chcem spolu s vami zamyslieť nad odkazom Kristovej veľkňazskej modlitby, ktorá odznela vo Večeradle, najmä tej časti, v ktorej sa Pán Ježiš modlí za apoštolov a ich posvätenie. Bude užitočné, ak si tieto vzácne Pánove slová oživíme v pamäti krátkym úryvkom: „*Posväť ich pravdou; tvoje slovo je pravda. Ako si ty mňa poslal na svet, aj ja som ich poslal do sveta a pre nich sa ja sám posväčujem, aby boli aj oni posvätení v pravde.*“ (Jn 17, 18-19)

Drahí bratia kňazi!

Veľkou pravdou o tajomstve kňazstva, ktorá nás posväčuje, je skutočnosť, že **kňaz je „alter Christus“ – „druhý Kristus“**. Sme ho tak volať preto, lebo je sprítomňovateľom a zástupcom Ježiša Krista na zemi. Ale aj preto, že sme mu podobní. Vnútorne sa mu podobáme Božím životom, ale aj entitou kňazstva, t.j. kňazským charakterom. Navonok sa mu máme stále viac pripodobňovať svojím životom, slovami a skutkami. Byť kňazom – „druhým Kristom“ prakticky pre nás znamená nasledovať Krista, zmýšľať ako on a milovať všetkých ako on. Primárnym znakom podobnosti kňaza s Kristom, ktorým sa naplňuje pravda o nás, že sme „druhým Kristom“: je **svätosť kňazského života**.

Svätosť je hodnota, ku ktorej sa nám treba vrátiť ako k ozajstnej priorite - ako k autentickej podstate nášho kňazského povolania. Čo je vlastne svätosť? Svätosť kňaza i každého kresťana nie je mimoriadna vlastnosť. K pochopeniu slova svätosť je potrebné mať na pamäti dve skutočnosti. Prvou je, že človek je stvorený na Boží obraz, druhou, že je ranený dedičným hriechom. Svätosťou potom rozumieme takú kvalitu bytosti a správania sa človeka, ktorá zodpovedá pôvodnému zámeru Boha s človekom. Byť svätý pre človeka neznamena nič iné, ako to, že by bol Božím obrazom, to jest takým človekom, akého chce mať Boh. **Bytostný základ našej svätosti je vo vlastní posväcujúcej milosti. Svätosť má aj etický rozmer, to je naše sväté konanie, naplňovanie Božej vôle, čiže náš čnostný život.**

Svätým, sa človek nemôže stať sám zo seba a od seba. Aj prvotná svätosť človeka bola Božím darom. Po tragédii hriechu je ešte zrejmejšie, že svätosť je darom. Človek sa totiž sám nemôže zbaviť hriechnosti a nadobudnúť tie kvality, ktoré ho robia milým Bohu. Svätými sa stávame spoluprácou s Bohom, prijímaním jeho darov: **odpustenia a milosti**. Túto spoluprácu s Duchom Svätým na diele vlastného posvätenia nazývame úsilie o svätosť. Preto hovoríme, že svätosť je dar i úloha. „Ale dar sa stáva aj úlohou, ktorá má riadiť celú kresťanskú existenciu. To je Božia vôľa, vaše posvätenie (1Sol 4,3).“ - píše v apoštolskom liste *Novo millennio ineunte* sv. Ján Pavol II. Je to úloha, ktorá sa týka nie iba kňazov, ale aj všetkých kresťanov.

Drahí bratia kňazi!

Svätosť kňaza je v nábožnosti a ľudskosti. Toto sú dva hlavné znaky našej kňazskej svätosti, ktoré tvoria formu našej kňazskej spirituality. Svätými kňazmi nás nerobí kňazská moc, ale kňazská nábožnosť a kňazská ľudskosť v láske. Na prvom mieste je to nábožnosť kňaza ako intímny a vrúcny vzťah s Bohom. Nábožnosťou rozumieme všetko, čo utvára náš správny vzťah k Bohu. Je to množina duchovných hodnôt, pomocou ktorých prežívame lásku k Bohu a žijeme s ním v dôvernom spoločenstve. Je to naša zaľúbenosť do Krista, ktorú prežívame vo všetko našom počínaní: v našej modlitbe, pastoračnej službe, v našom utrpení a chorobách, v našej samote i v našom ponorení sa do spoločenstva ľudí.

Keď hovoríme o nábožnosti katolíckeho kňaza máme na mysli predovšetkým evanjeliový štýl života. O tomto „novom štýle života“ hovorí Svätý Otec Benedikt XVI. v Liste kňazom: „Tak ako Ježiš povolal Dvanástich, aby boli s ním (porov. /Mk /3, 14), a až potom ich poslal kázať, tak aj dnes sú kňazi povolaní prijať tento „nový životný štýl“, ktorý zaviedol Pán Ježiš a ktorý si apoštoli osvojili.“ Práve bezpodmienečné prijatie tohto „evanjeliového životného štýlu“ charakterizovalo kňazské úsilie a život aj sv. biskupa Martina, nášho nebeského patróna. Sulpícus Severus vystihol jeho vrúcnu nábožnosť slovami: **„Oči i ruky mal ustavične pozdvižené k nebu a jeho nezlomný duch neustával v modlitbe.“** A ďalej o jeho nábožnosti napísal: **„Vždy mal výraz akejsi nebeskej radosti. Zdalo sa, že žije v inom svete. Na perách mal bez prestávky Krista, v srdci nič než zbožnosť, pokoj a milosrdenstvo.“**

Drahí bratia kňazi!

Ruka v ruke s nábožnosťou ide ľudskosť, zasa ako vzťah k človekovi, k ľuďom. Ľudskosťou rozumieme všetky hodnoty a prostriedky, ktorými utvárame správny vzťah k človekovi. Nábožnosť a ľudskosť patria vždy spolu a nemožno ich od seba odtrhovať. Niet nábožnosti bez ľudskosti, ako ani niet ľudskosti bez nábožnosti. Sú to dve strany jednej mince, ktorá má meno svätosť.

Kristus svätosťou kňazovi vtlačá opravdivé ľudské spôsoby. Poľudšťuje jeho správanie, vracia mu ľudskosť pri utváraní vzťahov s ľuďmi, s ktorými prichádza do styku a ktorým má slúžiť. Veď svätosť nie je nič iné, ako osvojovať si Kristove spôsoby a obliekať sa do jeho vlastností. *„Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom.“ (Mt 11,9)* Kristova šľachetnosť a jeho ľudskosť nás zvnútra mení a zjemňuje.

V každodennom živote naša ľudskosť znamená prijať človeka. Výraz „prijať človeka“ má bohatý význam. Obsahuje v prvom rade povinnosť správať sa k nemu podľa Božej vôle. Je to predovšetkým prikázanie lásky, ktoré nám káže milovať každého človeka ako seba samého. Je to postoj úprimnej úcty k dôstojnosti každej ľudskej osoby, bez ohľadu na jeho politické, náboženské alebo iné názory. Človek je hodný úcty ešte aj vtedy, keď sa dopúšťa zla a koná nesprávne. Láska k blížnemu znamená všestrannú starostlivosť o materiálne a duchovné dobro človeka. Dá sa zhrnúť do vety: robiť každému dobre a nikdy nikomu zle. Naša ľudskosť sa prejavuje aj v komunikácii s ľuďmi. Dajme si veľký pozor na „vulgarizmy“ v reči, aby sme nezranili dôstojnosť človeka, ktorého máme oslovit' a viesť k Bohu.

Aj tento druhý znak svätosti **ľudskosť a milosrdenstvo k ľuďom** vynikajúco zobrazuje náš nebeský patrón sv. Martin na svojom živote a správaní. Jeho životopisec ho vykreslil takto: „Skutočne blažený muž, v ktorom nebola lešť! Nikoho nesúdil, nikoho nezatracoval, nikomu neodplácal zlým za zlé. Proti bezprávniu sa obrnil takou trpezlivosťou,

že sa nechal poškodzovať od najnižších klerikov dokonca i vtedy, keď už bol najvyšším kňazom, nezbavil ich za to ich postavenia a neodopieral im svoju lásku, pokiaľ to len trochu bolo možné. Nikto ho nikdy nevidel nahnevaného...“ Ba ešte aj pri svojej smrti prejavil svoju ľudskosť a milosrdenstvo. Keď ho s plačom prosili, aby ich neopúšťal, Sevérus zaznamenal: „Tento plač ho dojal, lebo veď celý vždy oplýval hlbokým milosrdenstvom v Pánovi; a hovorí sa, že zaslzil. Obrátil sa k Pánovi a na ich plač povedal iba toto: „Pane, ak som ešte potrebný tvojmu ľudu, neodmietam pracovať. Nech sa stane tvoja vôľa.“

Drahí bratia kňazi!

Pán Ježiš vo svojej veľkňazskej modlitbe ešte naznačil, že naša osobná svätosť má byť „plodná“. To znamená, že má spôsobiť svätosť veriacich. „*Pre nich sa ja sám posväcujem, aby boli aj oni posvätení v pravde.*“ (Jn 17, 19) Naše úsilie o vlastnú svätosť je predpokladom a zároveň aj nástrojom naplňovania nášho hlavného kňazského poslania, ktorým je posväcovanie nám zverených veriacich. Ako svätí kňazi sa stávame aj služobníkmi svätosti Božieho ľudu, akoby živé nástroje v rukách Krista pri posväcovaní veriacich.

Úsilie o našu osobnú svätosť nemožno teda odtrhovať od služby posväcovania veriacich, ale ani naopak, posväcovanie veriacich od úsilia o vlastnú osobnú svätosť. Kňaz sa stáva svätým práve aj touto službou posvätenia sebe zverených veriacich. Svätosť naša a svätosť veriacich je jediná, tá istá, pochádza z toho istého prameňa, má ten istý základ, tvorí ju ten istý obsah, rozdiel je len v stupni. Od kňaza sa žiada, aby bol o čosi svätejší – dokonalejší v láske, v milosrdenstve, v odriekaní, v modlitbe, v poníženosti, v štedrosti, v obetavosti - v nábožnosti a ľudskosti.

Modlime sa tu dnes spolu, milovaní bratia a sestry, aby aj prispením orodovania sv. Martina mala naša diecéza svätého biskupa, svätých kňazov, ale aj svätých veriacich vo všetkých našich farnostiach. Amen.